

gemeente
Haarlemmermeer

raadsvoorstel

Onderwerp Ontwikkelperspectief Noordzeekanaalgebied

Portefeuillehouder drs. Jurgen Nobel

Steller Mark Lammertink

Collegevergadering 28 mei 2024

Raadsvergadering

Raadsvoorstelnummer 10994198

1. Voorstel

Collegebesluit(en)

Het college besluit de raad voor te stellen om:

1. in te stemmen met het Ontwikkelperspectief Noordzeekanaalgebied, met uitzondering van de reservering van de Houtrakpolder voor een mogelijk havenbekken. Haarlemmermeer wil het open en groene karakter van de Houtrakpolder behouden en vindt dat de Houtrakpolder aangewezen moet worden als locatie voor piekberging van water.

2. Samenvatting

In het Bestuursplatform Noordzeekanaalgebied (NZKG) van 19 december 2023 is het Ontwikkelperspectief Noordzeekanaalgebied vastgesteld als leidraad voor toekomstig beleid door het Rijk, namens het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK), provincie Noord-Holland en de gemeenten Amsterdam, Beverwijk, Heemskerk, Velsen en Zaanstad. Ons college heeft ingestemd, onder voorbehoud van instemming van het college en de gemeenteraad, met uitzondering van de reservering van de Houtrakpolder voor een mogelijk havenbekken, omdat daarbij onvoldoende prioriteit wordt gegeven aan de Water en Bodembrief van het Rijk, van 25 november 2022, kenmerk I E NW/BSK-2022/283041.

Wij willen het open en groene karakter van de Houtrakpolder behouden en vinden dat de Houtrakpolder aangewezen zou moeten worden als locatie voor piekberging van water.

Het ontwikkelperspectief is onderschreven als richting voor toekomstig handelen door de aangesloten partners in het Bestuursplatform NZKG: Port of Amsterdam, Tata Steel en Zeehaven IJmuiden N.V. Deze is tevens onderschreven door de dagelijks besturen van de waterschappen Amstel, Gooi en Vecht, hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en hoogheemraadschap van Rijnland.

Rijk en de Metropoolregio Amsterdam (MRA) hebben samengewerkt aan het Ontwikkelperspectief NZKG, waarin de thema's Gezonde Leefomgeving, Haven economie, Circulaire economie, Energietransitie, Landschap en Ecologie, Woningbouw en Water tegen elkaar zijn afgewogen en ruimtelijk worden ingepast.

Het ontwikkelperspectief is getoetst op gemeentelijke beleidskaders, doelstellingen en ambities. De conclusie is dat het conflicteert met onze opvatting over de Houtrakpolder om deze open te houden met een groene en recreatieve functie. De reservering van de Houtrakpolder voor de uitbreiding van de Amsterdamse haven is nog niet komen te vervallen.

De nieuwe koers voor het NZKG verwoord in het Ontwikkelperspectief NZKG is helder omschreven en zit goed in elkaar, er wordt echter onvoldoende prioriteit gegeven aan de Water en Bodembrief van het Rijk. Immers de gewenste aanwijzing van de Houtrakpolder als locatie om waterpieken op te vangen is afhankelijk gesteld van ruimtelijk-economische ontwikkelingen van de Energiehaven plus.

3. Uitwerking

3.1 Wat willen we bereiken?

In Nationale Omgevingsvisie Extra (NOVEX)-Noordzeekanaalgebied (NZKG) is de afgelopen twee jaar door Rijk en MRA gezamenlijk gewerkt aan het Ontwikkelperspectief NZKG waarin de thema's Gezonde Leefomgeving, Haven economie, Circulaire economie, Energietransitie, Landschap en Ecologie, Woningbouw en Water tegen elkaar worden afgewogen en ruimtelijk worden ingepast. De totstandkoming hiervan is een omvangrijk proces met veel betrokken partijen met soms sterk uiteenlopende belangen.

Per thema is inzichtelijk gemaakt welke opgaven er ruimtelijk spelen. Daar waar mogelijk is dit gekwantificeerd en afgezet tegen de beschikbare ruimte. In het ontwikkelperspectief worden keuzes gemaakt wat op welke plek mogelijk is en in veel gevallen is daarbij ook een fasering aangebracht.

Alleen het uiterste noorden van Haarlemmermeer, de Houtrakpolder, maakt deel uit van het NZKG.

De samenwerking in het bestuursplatform NZKG was vooral gericht op het verder ontwikkelen van de economische potentie van het gebied. Die economische ontwikkelingen spelen zich af buiten het grondgebied van Haarlemmermeer.

Voor onze gemeente is de wijze waarop er met de Houtrakpolder wordt omgegaan van belang. Wij hebben ons altijd verzet tegen het besluit de Houtrakpolder aan te wijzen als toekomstig uitbreidingsgebied van de Amsterdamse haven.

Het ontwikkelperspectief is getoetst op gemeentelijke beleidskaders, doelstellingen en ambities. De conclusie is dat het conflicteert met onze opvatting om de Houtrakpolder open te houden met een groene en recreatieve functie. De reservering van de Houtrakpolder voor de uitbreiding van de Amsterdamse haven is nog niet komen te vervallen.

In het Ontwikkelperspectief NZKG wordt onvoldoende prioriteit gegeven aan de Water en Bodembrief van het Rijk, van 25 november 2022, kenmerk I E NW/BSK-2022/283041. Daarin geeft het kabinet aan dat water en bodem sturend moeten zijn bij beslissingen over de inrichting van ons land.

Die lijn is in het ontwikkelperspectief niet gevolgd, de gewenste aanwijzing van de Houtrakpolder als locatie om waterpieken op te vangen is afhankelijk gemaakt van ruimtelijk-economische ontwikkeling van de Energiehaven plus.

Volgens het ontwikkelperspectief kan de reservering voor een havenbekken in de Houtrakpolder worden opgegeven na een succesvolle realisatie van het pakket van onderstaande onderdelen:

- er voldoende nautische ruimte is in de havens en voldoende fysieke ruimte in de haven- en industriegebieden;
- er voldoende milieuruimte (met name risicoruimte 8) is vrijgemaakt voor de energie- en circulaire transitie;
- er voldoende ruimte is voor de inpassing van de energietransitie, en noodzakelijke transformatoren ingepast worden in het landschap, waarbij versterking van het landschap wordt gerealiseerd;
- de energiehaven is gerealiseerd en de Plus-ambitie een realistische ontwikkeling is voor later.

Dit is niet de juiste prioritering om te volgen en dit is dan ook contrair aan het idee van de Water en Bodembrief van het Rijk. De Houtrakpolder moet aangewezen worden als locatie voor piekberging van water, waarbij er in principe geen ruimte is voor een Hoogspanningsstation van TenneT en de reservering voor havenontwikkeling dient te komen te vervallen. Wij willen dat het Ontwikkelperspectief NZKG hierop wordt aangepast.

3.2 Wat gaan we daarvoor doen?

Het Rijk heeft de ambitie uitgesproken opnieuw nationale regie te willen voeren op de ruimtelijke ordening in Nederland. Hiertoe wordt in 2024 een nieuwe Nota Ruimte vastgesteld waarin de nationale ruimtelijke opgaven worden geadresseerd. De provincies hebben eind 2023 een Ruimtelijk Voorstel opgeleverd waarin staat beschreven hoe deze nationale opgaven per provincie worden ingepast. Daarnaast zijn landelijk zestien zogeheten NOVEX-gebieden aangewezen waar een stapeling van nationale opgaven plaatsvindt en waarvoor eind 2023 per gebied een apart ontwikkelperspectief is opgeleverd.

Het NZKG is één van deze gebieden en hier wordt aan gewerkt onder de noemer NOVEX-NZKG. Wij willen de openheid van de Houtrakpolder veilig stellen door de Houtrakpolder aan te wijzen als locatie voor piekwaterberging.

De inzet is erop gericht om dit vast te laten leggen bij de volgende herziening van de provinciale omgevingsvisie.

3.3 Wat mag het kosten?

Aan de uitvoering van dit voorstel zijn, naast de beschikbare ambtelijke capaciteit, geen kosten verbonden.

Wat zijn de financiële risico's?

Onze gemeente loopt geen vermeldenswaardige financiële risico's bij de uitvoering van dit voorstel.

3.4 Wie is daarvoor verantwoordelijk?

De raad is verantwoordelijk voor de kaders waarbinnen de uitvoering van het Ontwikkelperspectief NZKG op Haarlemmermeers grondgebied gestalte krijgt. Zolang het ontwikkelperspectief zich beweegt binnen de kaders die de raad heeft gesteld is het een verantwoordelijkheid van ons college. De portefeuillehouder Ruimtelijke Ordening heeft zitting in het Bestuursplatform NZKG en is binnen het college het eerste aanspreekpunt.

3.5 Welke overige relevante informatie is beschikbaar?

Op 21 september 2023 is de raad geïnformeerd over het Ontwikkelperspectief NZKG in een informatieve raadsbijeenkomst.

3.6 Wanneer en hoe zal de raad/het college over de voortgang worden geïnformeerd?

Op basis van het Ontwikkelperspectief NZKG wordt een Uitvoeringsagenda NOVEX-NZKG opgesteld. Als ontwikkelingen daarvoor aanleiding geven zal de raad daarover worden geïnformeerd.

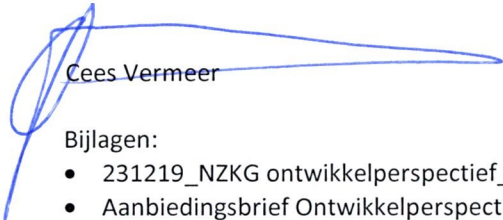
3.7 Wat betekent dit voor de Metropoolregio Amsterdam (MRA)?

De NOVEX gebiedsuitwerkingen, waaronder deze over het NZKG vloeien voort uit de Verstedelijkingsstrategie MRA.

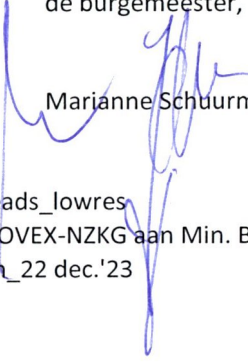
4. Ondertekening

Burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,
de secretaris,

de burgemeester,

Cees Vermeer

Marianne Schuurmans-Wijdeven

Bijlagen:

- 231219_NZKG ontwikkelperspectief_spreads_lowres
- Aanbiedingsbrief Ontwikkelperspectief NOVEX-NZKG aan Min. BZK_22 dec.'23
- Samenvatting van wensen en opvattingen_22 dec.'23